

Professorsporträtt #1: Elisabet Näsman

december 6th, 2011 av Martin Berg - [Professorsporträtt - Redigera](#)

Sociologerna har bestämt sig för att titta närmare på vilka landets sociologiprofessorer är, hur de förstår sociologi och hur de tror att samhället skulle se ut om ingen sociologi fanns. Först ut är [Elisabet Näsman](#), professor i sociologi vid [Uppsala Universitet](#), som har fått svara på ett antal frågor via e-post vilka därefter har legat till grund för en frikostigt efterhandskonstruerad intervju.

Berätta lite om dig själv och din forskning!

Min forskning har främst en kvalitativ inriktning inom barndomssociologi. Det handlar om att förstå och kritiskt granska barns positioner i samhället, hur barndomar och barnkategorin konstrueras samt i vad mån barn ges möjlighet till delaktighet i beslut om sin egen livssituation. Fokus under senare år har varit utsatta barndomar som ett liv med fattigdom eller våld.

Hur kom du i kontakt med sociologin?

Det var en offentlig föreläsning av Kaj Håkanson om missbruk och droger, som öppnade mitt intresse för att med analytisk skärpa förstå sociala problem bortom de [vardagliga självklarheterna](#).

Hur förstår du sociologin? Är den en fråga om att förstå sociala problem med en särskild analytisk skärpa?

Sociologi handlar om att förstå samhället och människan i relation till samhället med dess processer och strukturer. I hög grad handlar det om att med en kritisk blick se både det formella och det informella i det som sker liksom att förstå maktspelen bakom de hinder eller möjligheter människor har att hantera. Sociologins styrka är förmågan att med teoretiska och metodologiska verktyg gå bakom det som synes ske och avslöja dolda processer och strukturer.

Om sociologin är en fråga om att avslöja dolda processer och strukturer, skulle i så fall vårt samhälle klara sig utan sociologin?

Ett samhälle utan sociologi skulle förstås överleva men vara ett kulturellt fattigare samhälle och sakna en kritisk granskare som kan synliggöra samhällsliga orättvisor och därmed bidra till ett mer demokratiskt samhälle.

Att vara sociolog innebär på sätt och vis ett ansvar för hur människor beskrivs och sociala skeenden analyseras. Finns det något du som sociolog aldrig skulle ge dig i kast med?

Jag skulle aldrig vilja reducera människan till objekt för strukturer eller bortse från hur maktförhållanden i samhället påverkar människors förståelse och handlingsutrymme.

Betyder det att människan är fri?

Jag är övertygad om att människor genom kunskap och kritisk reflektion kan agera med kraft för förändring av sina och andras livsvillkor.